

Fremsat den 3. juli 2015 af beskæftigelsesministeren (Jørn Neergaard Larsen)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om social pension

(Harmonisering af regler om opgørelse af bopælstid for folkepension)

§ 1

I lov om social pension, jf. lovbekendtgørelse nr. 10 af 12. januar 2015, som ændret ved § 32 i lov nr. 174 af 24. februar 2015 og § 5 i lov nr. 742 af 1. juni 2015, foretages følgende ændring:

1. § 9 affattes således:

»§ 9. Ved opgørelse af bopælstid for personer, der tilkendes førtidspension, og som er omfattet af § 2, stk. 2, nr. 2, sidestilles bopæl i oprindelseslandet med bopæl her i riget. Det samme gælder andre lande, hvori den pågældende har haft bopæl på et grundlag svarende til det, der er nævnt i § 7 i udlændingeloven.

Stk. 2. Stk. 1 finder anvendelse, uanset om den pågældende opnår dansk indfødsret.

Stk. 3. Stk. 1 anvendes kun så længe, den pågældende har fast bopæl her i riget.

Stk. 4. Stk. 1 anvendes ikke for perioder, hvor der er ret til pension fra oprindelseslandet og andre lande, der er nævnt i stk. 1.

Stk. 5. Stk. 2-4 finder tilsvarende anvendelse, når en person er overgået fra førtidspension til folkepension ved folkepensionsalderen, jf. § 5, stk. 3, i denne lov og § 6 i lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v.«

§ 2

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. september 2015.

Stk. 2. Loven finder ikke anvendelse ved opgørelse af op-tjeningsgrundlaget for ret til folkepension for udlændinge, som er meddelt ophold i Danmark efter udlændingelovens §§ 7 eller 8, som er indrejst i Danmark før lovens ikrafttræden, og som når folkepensionsalderen før den 1. januar 2021. For en sådan opgørelse finder de hidtil gældende regler anvendelse.

Almindelige bemærkninger

1. Indledning

Regeringen ønsker at gøre det mindre attraktivt at søge asyl i Danmark. Samtidig ønsker regeringen at give nytilkomne flygtninge og udlændinge et større incitament til at arbejde og blive integreret i det danske samfund.

Mange forhold har betydning for hvor mange asylansøgere, der kommer til Danmark, blandt andet det samlede antal asylsøgere, der søger til Europa, asylpraksis og økonomiske vilkår i de enkelte lande.

I første omgang fremsættes tre lovforslag, som reducerer den økonomiske fordel ved at få asyl i Danmark: Indførelse af en integrationsydelse, genindførelse af optjeningsprincippet for ret til børnetilskud og børne- og ungeydelse for flygtninge og en harmonisering af optjeningsreglerne for folkepension.

Dette lovforslag har til formål at harmonisere reglerne om opgørelse af bopælstid for ret til folkepension for personer, som har fået opholdstilladelse efter §§ 7 eller 8 i udlændingeloven med reglerne for opgørelse af bopælstid for danskere og øvrige udlændinge. Det vil sige, at flygtninge, der har nået folkepensionsalderen, ikke længere får sidestillet bopæl i oprindelseslandet med bopæl her i riget ved optjening af ret til folkepension. Flygtninge, der ikke længere vil kunne modtage fuld folkepension, kan efter en konkret individuel vurdering modtage personligt tillæg efter lov om social pension og flygtninge, der ikke kan opnå ret til folkepension, kan modtage integrationsydelse eller kontanthjælp efter lov om aktiv socialpolitik, jf. det af udlændinge-, integrations- og boligministeren samtidig fremsatte lovforslag om indførelse af integrationsydelse.

Efter lovforslaget genindføres de regler om harmonisering af opgørelse af bopælstid for folkepension, der blev indført med virkning fra 1. januar 2011 ved lov nr. 1603 af 22. december 2010. Loven var et led i udmøntning af finanslovsaftalen for 2012 mellem regeringen (Venstre og Det Konservative Folkeparti), Dansk Folkeparti og Kristendemokraterne.

I Danmark gælder princippet om brøkpension, hvor størrelsen af folkepensionen bygger på bopælstiden i Danmark. Retten til fuld folkepension er således betinget af mindst 40 års fast bopæl i Danmark mellem det fyldte 15. år og folkepensionsalderen. Udgør bopælstiden mindre end 40 år, udbetales folkepensionen med en brøk. I henhold til gældende pensionslove – lov om social pension og lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v. - er flygtninge imidlertid undtaget fra de sædvanlige optjeningsregler.

For at give herboende flygtninge mulighed for at indrette sig på de ændrede regler indføres en overgangsordning. Overgangsordningen foreslås at gælde indtil 1. januar 2021.

De nye regler foreslås at træde i kraft 1. september 2015.

Der foreslås en overgangsordning, som gælder indtil 1. januar 2021, således at flygtninge, der er indrejst i Danmark før lovens ikrafttræden, og som når folkepensionsalderen før 1. januar 2021, vil være omfattet af den hidtil gældende regel om opgørelse af bopælstid. Overgangsperioden knyttes til folkepensionsalderen og ikke til ansøgningstidspunktet for folkepension. Herved får en udsættelse af ansøgning om folkepension ikke betydning for retten til at være omfattet af overgangsreglen.

2. Lovforslaget

2.1.1. Gældende ret

Generelle betingelser for ret til folkepension

Retten til dansk folkepension er som hovedregel betinget af, at modtageren har dansk indfødsret, fast bopæl her i riget samt har haft mindst 3 års fast bopæl her i riget mellem det fyldte 15. år og folkepensionsalderen. Disse betingelser er dog fraveget i en række tilfælde.

Bopælskravet betyder, at pensionister som hovedregel skal have fast bopæl i Danmark både på det tidspunkt, hvor der tilkendes pension og ved udbetaling af pensionen. Herudover er der som udgangspunkt et krav om mindst 3 års fast bopæl her i riget mellem det fyldte 15. år og folkepensionsalderen.

Pensionens størrelse afhænger af bopælstiden, det vil sige antallet af år med fast bopæl i Danmark i optjeningsperioden. For folkepensionister er optjeningsperioden fra det fyldte 15. år indtil folkepensionsalderen. Hvis bopælstiden udgør 40 år, kan der udbetales fuld folkepension. Hvis bopælstiden er mindre, fastsættes en brøkpension svarende til forholdet mellem bopælstiden og 40 år.

For førtidspensionister er optjeningsperioden fra det fyldte 15. år og indtil det tidspunkt, hvorfra der ydes førtidspension. Hvis bopælstiden udgør mindst 4/5 af optjeningsperioden, kan der udbetales fuld førtidspension. Hvis bopælstiden er mindre, fastsættes en brøkpension svarende til forholdet mellem bopælstiden og 4/5 af optjeningsperioden.

Når en førtidspensionist overgår til folkepension, beregnes folkepensionen med samme brøk, som førtidspensionen hidtil er blevet udbetalt med.

Om udlændingelovens §§ 7 og 8

Efter udlændingelovens § 7, stk. 1, gives der efter ansøgning opholdstilladelse til en udlænding, hvis udlændingen er omfattet af flygtningekonventionen af 28. juli 1951 (konventionsstatus).

Efter udlændingelovens § 7, stk. 2, gives der efter ansøgning opholdstilladelse til en udlænding, hvis udlændingen ved en tilbagevenden til sit hjemland risikerer dødsstraf eller

at blive underkastet tortur eller umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf (beskyttelsesstatus).

Efter udlændingelovens § 7, stk. 3, gives der efter ansøgning opholdstilladelse med henblik på midlertidigt ophold i tilfælde omfattet af udlændingelovens § 7, stk. 2, hvor risikoen for dødsstraf eller for at blive underkastet tortur eller umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf har baggrund i en særlig alvorlig situation i hjemlandet præget af vilkårlig voldsudøvelse og overgreb på civile (midlertidig beskyttelsesstatus).

En flygtning, der befinder sig uden for Danmark, kan blive genbosat i Danmark efter aftale med De Forenede nationers Højkommissær for Flygtninge (UNHCR) eller lignende international organisation. Det sker på baggrund af udlændingelovens § 8.

2.1.2. Optjeningsregler for ret til social pension for flygtninge gældende indtil 1. januar 2011

For udlændinge, der havde fået opholdstilladelse efter §§ 7 eller 8 i udlændingeloven, var der særlige regler for opgørelse af optjeningsperioder, der gav ret til folke- og førtidspension.

Ved opgørelse af den optjente bopælstid for ret til pension, blev bopælstid i oprindelseslandet sidestillet med bopæl her i riget. Det samme gjorde sig gældende for bopælstid i andre lande, hvori den pågældende havde haft bopæl på et grundlag svarende til udlændingelovens § 7. Bopælstid i oprindelseslandet m.v. blev også medregnet i forhold til kravet om en mindstebopælstid på 3 år, jf. § 4 i lov om social pension.

2.1.3. Optjeningsregler for ret til folkepension for flygtninge gældende fra 1. januar 2011

Ved lov nr. 1603 af 22. december 2010 om ændring af lov om social pension (Harmonisering af regler om opgørelse af bopælstid for ret til folkepension), der trådte i kraft 1. januar 2011, blev flygtninge med opholdstilladelse efter §§ 7 eller 8 i udlændingeloven omfattet af de samme optjeningsprincipper for ret til folkepension, som gjaldt for andre, det vil sige både andre udlændinge og danskere, der havde haft ophold i andre lande.

For flygtninge kunne bopælstid i oprindelseslandet eller andre lande, hvori den pågældende havde haft bopæl på et grundlag svarende til det, der er nævnt i § 7 i udlændingeloven, ikke længere sidestilles med bopæl her i riget ved fastsættelse af optjeningsstid for beregning af folkepension og for opfyldelse af kravet om ophold her i riget i mindst 3 år før folkepensionsalderen for ret til dansk folkepension, jf. § 4 i lov om social pension.

Lov nr. 1603 af 22. december 2010 fik virkning for udlændinge, som indrejste i Danmark den 1. januar 2011 eller senere.

Der blev dog fastsat en overgangsordning for udlændinge, der var meddelt ophold i Danmark efter udlændingelovens §§ 7 eller 8, som var indrejst i Danmark før den 1. januar 2011, og som når folkepensionsalderen før den 1. januar 2021. Denne persongruppe er omfattet af § 9 i lov om social pension, som den var gældende før 1. januar 2011, hvorefter bopælstid i blandt andet oprindelseslandet kan sidestilles med bopæl her i riget.

De særlige regler for optjening af ret til førtidspension for flygtninge blev ikke ændret ved lov nr. 1603 af 22. december 2010.

2.1.4. Optjeningsregler for ret til folkepension for flygtninge gældende fra 1. januar 2015

Ved lov nr. 1527 af 27. december 2014 om ændring af lov om social pension (Genindførelse af tidligere gældende regler for optjening af ret til folkepension for flygtninge), der trådte i kraft 1. januar 2015, blev flygtninge med opholdstilladelse efter §§ 7 eller 8 i udlændingeloven, som har nået folkepensionsalderen, med virkning fra 1. januar 2015 stillet på samme måde, som inden reglerne blev ændret ved lov nr. 1603 af 22. december 2010, jf. punkt 2.1.2.

2.2. Beskæftigelsesministeriets vurdering

Regeringen ønsker at gøre det mindre attraktivt at søge asyl i Danmark. Derfor foreslås at harmonisere optjeningsreglerne for folkepension, så flygtninge ikke optjener folkepension efter gunstigere regler end andre, som har haft bopæl i udlandet.

En harmonisering af optjeningsreglerne for folkepension indebærer, at flygtninges adgang til at medregne bopælstid i oprindelseslandet afskaffes. Dermed omfattes flygtninge af de samme regler for optjening af ret til folkepension, som gælder for øvrige indvandrere og danskere, der har haft ophold i andre lande. Flygtninge, der ikke længere vil kunne modtage fuld folkepension, kan efter en konkret individuel vurdering modtage personligt tillæg efter pensionsloven, integrationsydelse (som foreslået indført ved samtidig fremsat lovforslag) eller kontanthjælp.

Flygtninge, der har opholdt sig mindst 3 år her i riget inden folkepensionsalderen, vil i stedet modtage en brøkpension beregnet efter den faktiske opholdstid i riget. Flygtninge, der ikke har opholdt sig mindst 3 år her i riget før folkepensionsalderen vil ikke være berettiget til pension på grund af optjeningsreglerne. Den sidstnævnte gruppe omfatter dels flygtninge, som kommer til Danmark umiddelbart inden opnåelse af folkepensionsalderen, dels flygtninge, som først får opholdstilladelse i Danmark efter folkepensionsalderen og dermed ikke længere kan optjene ret til dansk pension.

Er der optjent ret til en brøkpension, vil folkepensionisten efter en konkret behovsvurdering kunne modtage supplement til folkepensionen i form af personligt tillæg. Personligt tillæg kan ydes efter ansøgning, og efter kommunen har

truffet afgørelse herom på baggrund af en konkret individuel vurdering.

Flygtninge, der ankommer til landet i en ung alder, vil have mulighed for at optjene ret til en fuld folkepension. Jo ældre en flygtning er, når vedkommende ankommer til Danmark, jo mindre vil brøkpensionen være. Ankommer flygtningen til Danmark før det fyldte 62. år (ved den gældende folkepensionsalder på 65), vil kravet om en mindstebopælstid på 3 år kunne opfyldes. Pågældende vil dermed blive berettiget til en brøkpension som folkepensionist.

Flygtninge, som ikke kan opnå ret til folkepension, vil i stedet på lige vilkår med andre, kunne være berettiget til at modtage integrationsydelse eller kontanthjælp.

Flygtninge, der ikke kan opnå ret til folkepension, vil kunne få udbetalt integrationsydelse i 7 år efter ankomsten til landet og herefter kontanthjælp med et beløb, der månedligt svarer til, hvad en gift folkepensionist uden andre indtægter end folkepension kan få udbetalt. Det fremgår af § 27 i lov om aktiv socialpolitik. Disse regler gælder også for andre personer, der ikke har optjent ret til folkepension, herunder indvandrere m.fl.

Personer, der har ret til folkepension, kan opnå ret til boligstøtte efter de gunstige regler om boligydelse. Personer, der modtager folkepension, har desuden mulighed for at søge om andre ydelser, som f.eks. nedsat licens, børnetilskud, helbrestillæg mv.

Flygtninge, der ikke opnår ret til folkepension, vil ikke være berettiget til disse ydelser. Til gengæld har disse personer - ligesom andre modtagere af integrationsydelse og kontanthjælp - mulighed for at søge om hjælp efter den sociale lovgivning, f.eks. boligsikring og hjælp til enkeltudgifter efter aktivloven.

Om forholdet til Danmarks internationale forpligtelser

Forud for fremsættelsen af lovforslag L 72 af 17. november 2010, der blev vedtaget som lov nr. 1603 af 22. december 2010 om ændring af lov om social pension (Harmonisering af regler om opgørelse af bopælstid for ret til folkepension), blev det vurderet, at lovforslag L 72 var i overensstemmelse med Danmarks internationale forpligtelser, herunder efter flygtningekonventionen og Den Europæiske Menneskerettighedskonvention.

Det er vurderingen, at også dette lovforslag er i overensstemmelse med Danmarks internationale forpligtelser.

2.3. Lovforslagets indhold

Med lovforslaget foreslås en harmonisering af optjeningsreglerne for folkepension. Dermed omfattes flygtninge af de samme principper, som gælder for øvrige indvandrere og danskere, der har haft ophold i andre lande. De særlige optjeningsregler for flygtninge opretholdes dog i forhold til førtidspension.

Flygtninge, der ikke længere vil kunne modtage fuld folkepension, kan efter en konkret individuel vurdering modtage personligt tillæg efter pensionsloven, integrationsydelse eller kontanthjælp, jf. lov om aktiv socialpolitik.

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. september 2015. Forslaget har virkning for flygtninge, der er indrejst i Danmark efter lovens ikrafttræden. Disse flygtninge ligestilles ved opgørelse af bopælstid med danskere og andre udlændinge ved ansøgning om folkepension.

For flygtninge, der er ankommet til Danmark før lovens ikrafttræden, er der foreslået en overgangsordning, hvorefter den hidtil gældende § 9 i lov om social pension fortsat finder anvendelse for flygtninge, som når folkepensionsalderen før 1. januar 2021. Overgangsperioden knyttes til folkepensionsalderen og ikke til ansøgningstidspunktet for folkepension. Herved vil en udsættelse af ansøgning om folkepension til efter den 1. januar 2021, for personer der har opnået folkepensionsalderen inden denne dato, ikke medføre et tab af rettigheder. Flygtninge kan have udsat en ansøgning om folkepension på grund af arbejde, sygdom, forglemmelse eller andre årsager.

Overgangsordningen for herboende flygtninge er foreslået, for at disse personer ikke med en meget kort frist får ændret i retten til folkepensionen. De herboende flygtninge, der ikke er omfattet af overgangsreglen, kan nå at optjene mindst 5 år yderligere set i forhold til lovens ikrafttrædelsestidspunkt, og de får dermed mulighed for at tilpasse sig til de ændrede regler, således at de bedre kan planlægge pensionisttilværelsen.

3. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Den foreslåede harmonisering af optjeningsreglerne for folkepension skønnes at berøre ca. 500 personer årligt på kort sigt. Det skønnes, at forslaget vil medføre offentlige mindreudgifter (før skat og tilbageløb af moms og afgifter) på 0,8 mio. kr. i 2015, 7,3 mio. kr. i 2016, 14,6 mio. kr. i 2017 og 24,3 mio. kr. i 2018, jf. tabellen nedenfor.

	2015	2016	2017	2018
Folkepension				

Stat	-1,6	-14,8	-29,4	-49,1
Kommuner	0,0	0,0	0,0	0,0
Regioner	Ingen	Ingen	Ingen	Ingen
Kontanthjælp (Integrationsydelse og kontanthjælp)				
Stat	0,3	2,6	5,1	8,6
Kommune	0,7	6,1	11,9	20,1
Regioner	Ingen	Ingen	Ingen	Ingen
Boligyldelse				
Stat	-0,3	-2,3	-4,5	-7,6
Kommune	-0,1	-0,8	-1,5	-2,5
Regioner	Ingen	Ingen	Ingen	Ingen
Boligsikring				
Stat	0,1	1,0	1,9	3,2
Kommune	0,1	1,0	1,9	3,2
Regioner	Ingen	Ingen	Ingen	Ingen
Offentlige merudgifter i alt, før skat og tilbageløb af moms og afgifter (i mio. kr., 2015-PL)	-0,8	-7,3	-14,6	-24,3
Heraf:				
Stat	-1,5	-13,5	-27,0	-44,9
Kommune	0,7	6,2	12,4	20,6
Regioner	Ingen	Ingen	Ingen	Ingen
Offentlige nettomerudgifter i alt (i mio. kr., 2015-PL)	-0,4	-3,8	-7,6	-12,6

Anm. : I tabellen kan afrunding medføre, at tallene ikke summer til totalen.

Som følge af den foreslåede harmonisering af optjeningsreglerne for folkepension vil der være mindreudgifter til folkepension og merudgifter til kontanthjælp (integrationsydelse og kontanthjælp). Udgifterne til folkepension er 100 pct. statsfinansieret, mens kontanthjælpsudgifterne er finansieret af kommunerne med statslig refusion. Kommunernes udgifter til kontanthjælp er omfattet af den kommunale budgetgaranti. Hertil kommer mindreudgifter til boligydelse samt særlige tillægsydelse til pensionister for den gruppe af flygtninge, der med lovforslaget ikke vil være berettiget til folkepension. Omvendt må det forventes, at flere flygtninge vil være berettiget til boligsikring, særlig støtte og enkelt-ydelse efter aktivloven. De samlede udgifter til særlig individuel støtte skønnes dog upåvirket af lovforslaget.

De samlede offentlige mindreudgifter er begrænsede i de første år, og vedrører alene nytilkomne flygtninge efter 1. september 2015, som følge af den foreslåede overgangsordning for herboende flygtninge.

Efter overgangsperiodens udløb skønnes de offentlige mindreudgifter at stige til i størrelsesorden 490 mio. kr. (før skat og tilbageløb af moms og afgifter) i årene omkring

2035, hvorefter mindreudgiften gradvist falder til på lang sigt at udgøre ca. 330 mio. kr. årligt. Faldet i mindreudgiften frem til det langsigtede niveau, der stabiliseres efter år 2060 på de anførte 330 mio. kr., afspejler, at ændringerne på langt sigt alene vedrører den løbende årlige tilgang af nytilkomne flygtninge, der overgår til folkepension.

De statslige mindreudgifter til folkepension i 2015 indarbejdes på lov om tillægsbevilling for 2015 på konto 15.81.01.10. : Folkepension til pensionister.

De statslige merudgifter til integrationsydelse i 2015 indarbejdes på lov om tillægsbevilling for 2015. Der vil blive oprettet en ny konto på finansloven på lov om tillægsbevilling.

De statslige mindreudgifter til boligydelse i 2015 indarbejdes på lov om tillægsbevilling for 2015 på konto 15.31.01.10. : Boligyldelse til pensionister.

De statslige merudgifter til boligsikring i 2015 indarbejdes på lov om tillægsbevilling for 2015 på konto 15.31.02.10. : Boligsikring.

Lovforslaget vil medføre øget sagsbehandling i kommunerne, da der må forventes et øget antal ansøgninger om supplement til personer med brøkpension samt et øget antal ansøgninger om hjælp efter aktivloven til personer uden ret til folkepension.

Lovforslaget har ingen konsekvenser for regionerne.

Forslagets økonomiske konsekvenser skal forhandles med kommunerne.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Forslaget har ingen økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet.

5. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget vil medføre, at der vil være flere flygtninge, der har behov for at ansøge kommunen om supplement til en nedsat folkepension, og flere der vil søge hjælp efter aktivloven, fordi de ikke har ret til folkepension.

6. Miljømæssige konsekvenser

Forslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

7. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

8. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Et udkast til lovforslag er ikke forinden fremsættelsen sendt i høring som følge af et ønske om en hurtig fremsættelse af lovforslaget efter regeringens tiltrædelse. Lovforslaget vil umiddelbart efter 1. behandlingen af lovforslaget blive sendt i høring med frist den 5. august 2015. Høringen sendes til følgende myndigheder, organisationer m.v.:

KL, Udbetaling Danmark, Socialchefforeningen, Dansk Socialrådgiverforening, Ældre Sagen, Danske Seniorer, Danske Handicaporganisationer, Det Centrale Handicapråd, Foreningen af statsforvaltningsjurister, Institut for Menneskerettigheder og Dansk Flygtningehjælp.

9. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/ Mindreudgifter	Negative konsekvenser/ Merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Forslaget om harmonisering af regler for opgørelse af bopælstid for folkepensionister skønnes at medføre samlede offentlige mindreudgifter (før skat og tilbageløb af moms og afgifter) på 0,8 mio. kr. i 2015, 7,3 mio. kr. i 2016, 14,6 mio. kr. i 2017 og 24,3 mio. kr. i 2018. De statslige mindreudgifter skønnes til 1,5 mio. kr. i 2015, 13,5 mio. kr. i 2016, 27,0 mio. kr. i 2017 og 44,9 mio. kr. i 2018. De kommunale merudgifter skønnes til 0,7 mio. kr. i 2015, 6,2 mio. kr. i 2016, 12,4 mio. kr. i 2017 og 20,6 mio. kr. i 2018.	Ingen
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Øgede administrative byrder for kommuner.
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Flere ansøgninger om supplement til personer med brøkpension og flere ansøgninger om hjælp efter aktivloven til personer uden ret til folkepension.
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Efter de gældende regler sidestilles ved optjening af ret til førtids- og folkepension bopælstid i oprindelseslandet med bopæl her i riget for personer, der har fået opholdstilladelse efter §§ 7 eller 8 i udlændingeloven. Det samme gælder andre lande, hvori den pågældende har haft bopæl på et grundlag svarende til det, der er nævnt i § 7 i udlændingeloven. Tilsvarende gælder ved opgørelse af mindstebopælstiden på 3 år, jf. lovens § 4. Den gældende bestemmelse omfatter således både opgørelse af bopælstid ved tilkendelse af førtidspension og ved tilkendelse af folkepension.

Det foreslås i *stk. 1*, at opgørelse af bopælstid for ret til folkepension ved folkepensionsalderen, for personer som har fået opholdstilladelse efter §§ 7 eller 8 i udlændingeloven, harmoniseres med opgørelsen af bopælstid for danskere og andre udlændinge. Det betyder, at der som udgangspunkt alene optjenes ret til folkepension på baggrund af bopælstiden her i riget i optjeningsperioden, og at retten til folkepension for flygtninge også er betinget af mindst 3 års fast bopæl her i riget i optjeningsperioden. Flygtninge, der ankommer til landet efter det fyldte 62. år (i forhold til den gældende folkepensionsalder på 65 år), vil dermed ikke kunne opnå ret til folkepension, da betingelsen om 3 års fast bopæl her i riget i optjeningsperioden ikke kan opfyldes. Disse flygtninge kan i stedet for folkepension være berettiget til integrationsydelse og kontanthjælp efter 7 års bopæl i landet. Når der er opnået ret til kontanthjælp, udbetales denne efter aktivlovens § 27, og udgør et månedligt beløb, der svarer til, hvad der ydes en gift folkepensionist uden andre indtægter end folkepensionen.

Efter forslaget er det alene i forhold til opgørelse af bopælstid for folkepension, at optjeningsreglerne ændres for flygtninge. Flygtninge vil således fortsat få godskrevet bopælstid i oprindelseslandet, hvis der skal tilkendes førtidspension.

Det foreslås, at *stk. 2-4* gælder uændret. Bestemmelserne finder efter de gældende regler både anvendelse ved opgørelse af bopælstid for personer, der tilkendes førtidspension og folkepension. Efter den gældende § 9, stk. 2, i lov om social pension, anvendes § 9, stk. 1, i lov om social pension, uanset om den pågældende opnår dansk indfødsret. Efter den gældende regel i § 9, stk. 3, i lov om social pension, anvendes § 9, stk. 1, i lov om social pension, kun så længe, den pågældende har fast bopæl her i riget. Efter den gældende § 9, stk. 4, i lov om social pension, anvendes § 9, stk. 1, i lov om social pension ikke for perioder, hvor der er ret til social pension fra oprindelseslandet og andre lande, der er nævnt i stk. 1.

Som en konsekvens af forslaget om at indskrænke personkredsen i § 9, stk. 1, i lov om social pension til alene at omfatte personer, der tilkendes førtidspension, vil folkepensionister som udgangspunkt ikke være omfattet af disse bestemmelser.

Det foreslås i *stk. 5*, at reglerne i stk. 2-4 finder tilsvarende anvendelse, når en førtidspensionist overgår til folkepension fra folkepensionsalderen. Det fremgår af § 5, stk. 3, i lov om social pension og § 6 i lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v., at pensionen ved overgangen fra førtidspension til folkepension udbetales med samme antal fyrretyvendedele, som pensionen hidtil har været fastsat med. Denne ret vil efter forslaget blive opretholdt, således at pensionister, der har fået sidestillet bopælstid ved tilkendelsen af førtidspension, bevarer denne ved overgang til folkepension. Folkepensionister, der har bevaret denne ret, er efter forslaget omfattet af de samme regler som førtidspensionister efter forslaget til lovens § 9, stk. 2-4.

Til § 2

Det foreslås i *stk. 1*, at loven træder i kraft den 1. september 2015.

Det foreslås i *stk. 2*, at der fastsættes en overgangsordning, således at loven ikke finder anvendelse ved opgørelse af optjeningsgrundlaget for ret til folkepension for flygtninge, som er meddelt ophold i Danmark efter udlændingelovens §§ 7 og 8, som er indrejst i Danmark før lovens ikrafttræden, og som når folkepensionsalderen før den 1. januar 2021. For en sådan opgørelse finder de hidtil gældende regler anvendelse.

Den hidtil gældende § 9 i lov om social pension finder således fortsat anvendelse for flygtninge, der har fået opholdstilladelse efter §§ 7 eller 8 i udlændingeloven, og som når folkepensionsalderen før 1. januar 2021.

Overgangsperioden knyttes til folkepensionsalderen og ikke til ansøgningstidspunktet for folkepension. Herved får en eventuel udsættelse af ansøgning om folkepension ikke betydning for, om den pågældende er omfattet af overgangsreglen. En ansøgning om folkepension kan være udsat på grund af arbejde, sygdom, forglemmelse eller andre årsager.

Overgangsordningen for herboende flygtninge betyder, at disse personer ikke får ændret i deres ret til folkepension med en meget kort frist. Desuden kan de herboende flygtninge, der ikke er omfattet af overgangsreglen, nå at optjene mindst 5 år yderligere set i forhold til lovens ikrafttrædelsestidspunkt. Overgangsordningen er således fastsat at gælde til 1. januar 2021 – det samme tidspunkt, som var fastsat i overgangsordningen i lov nr. 1603 af 22. december 2010. Folkepensionsalderen er 66 år den 1. januar 2021.

Lovforslaget sammenholdt med gældende ret

Gældende formulering

Lovforslaget

§ 1

§ 9. Ved opgørelse af bopælstid for en person omfattet af § 2, stk. 2, nr. 2, sidestilles bopæl i oprindelseslandet med bopæl her i riget. Det samme gælder andre lande, hvori den pågældende har haft bopæl på et grundlag svarende til det, der er nævnt i udlændingelovens § 7.

Stk. 2. Stk. 1 finder anvendelse, uanset om den pågældende opnår dansk indfødsret.

Stk. 3. Stk. 1 anvendes kun, så længe den pågældende har fast bopæl her i riget.

Stk. 4. Stk. 1 anvendes ikke for perioder, hvor der er ret til pension fra oprindelseslandet og andre lande, der er nævnt i stk. 1.

I lov om social pension, jf. lovbekendtgørelse nr. 10 af 12. januar 2015, som ændret ved § 32 i lov nr. 174 af 24. februar 2015 og § 5 i lov nr. 742 af 1. juni 2015, foretages følgende ændring:

1. § 9 affattes således:

”§ 9. Ved opgørelse af bopælstid for personer, der tilkendes førtidspension, og som er omfattet af § 2, stk. 2, nr. 2, sidestilles bopæl i oprindelseslandet med bopæl her i riget. Det samme gælder andre lande, hvori den pågældende har haft bopæl på et grundlag svarende til det, der er nævnt i § 7 i udlændingeloven.

Stk. 2. Stk. 1 finder anvendelse, uanset om den pågældende opnår dansk indfødsret.

Stk. 3. Stk. 1 anvendes kun så længe, den pågældende har fast bopæl her i riget.

Stk. 4. Stk. 1 anvendes ikke for perioder, hvor der er ret til pension fra oprindelseslandet og andre lande, der er nævnt i stk. 1.

Stk. 5. Stk. 2-4 finder tilsvarende anvendelse, når en person er overgået fra førtidspension til folkepension ved folkepensionsalderen, jf. § 5, stk. 3 i denne lov og § 6 i lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v.”

§ 2

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. september 2015.

Stk. 2. Loven finder ikke anvendelse ved opgørelse af optjeningsgrundlaget for ret til folkepension for udlændinge, som er meddelt ophold i Danmark efter udlændingelovens §§ 7 eller 8, som er indrejst i Danmark før lovens ikrafttræden, og som når folkepensionsalderen før den 1. januar 2021. For en sådan opgørelse finder de hidtil gældende regler anvendelse.

